

Protekle su pune četiri godine od kada je u junu 2014. g. gradilište hidroelektrane Ulog na Neretvi jednostavno rečeno - napušteno. Sa druge strane, menadžment ovog preduzeća svakih pola godine redovno podsjeti javnost gotovo identičnim vijestima: „da je gradnja HE Ulog obustavljena tek privremeno uslijed geoloških problema, da se analiziraju nalazi geološkog ispitivanja, da se vrši manje preprojektovanje projektnog rješenja radi optimizacije, da se brzo očekuje nastavak gradnje, te da u tom i tom roku slijedi završetak gradnje“.

Ovakve izjave se papagajski ponavljaju četiri godine, a mijenjaju se samo rokovi o početku, odnosno završetku gradnje. I tako, baš u svom stilu, početkom ove godine oglasio se direktor preduzeća EFT-HE Ulog - Svetomir Prokić, sa informacijom da su „u 2016. godini provedena detaljna geološka istraživanja na projektu HE Ulog te da su na osnovu rezultata izvršene određene korekcije projektnih rješenja radi optimizacije cijelog projekta“. Također, iz firme najavljuju značajne aktivnosti u 2017. godini u vidu vršenja tendera za glavnog izvođača, a u cilju započinjanja gradnje u 2018. godini i završetka iste u 2021. godini“. I baš kad smo pomislili da je vrijeme za neku „novu“ izjavu menadžmenta sa ponovnim navođenjem prolongiranih rokova, uvidjeli smo se da za HE Ulog nema više dodatnih rokova, barem po zakonima ove zemlje. Naime, dozvola za gradnju HE Ulog je istekla 24. maja 2017. godine. Nije nam poznato šta je tom prilikom uradila nadležna Komisija za el. energiju RS-a, ali nam je od ranije poznat „fleksibilan“ odnos nadležnih ministarstava u Vladi RS-a (i Vladi FBiH također) prema ovom projektu. Ovom prilikom su iz Ministarstva industrije, energetike i rudarstva RS izjavili: „Izgradnja hidroelektrane bi bila završena u predviđenom roku da se koncesionar nije suočio sa ovim problemima. Koncesionar intenzivno sprovodi aktivnosti u cilju prilagođavanja tehničkog rješenja čiji završetak je planiran do kraja godine kada će se nastaviti izvođenje radova na terenu. Prema novom termin planu, predviđeno je da hidroelektrana bude izgrađena do kraja 2020. godine, odnosno da počne sa proizvodnjom početkom 2021. godine“. Naravno, svjesni su i ministri (a posebno ministrica) da projekat Ulog nije nikad bio dalje od svog sretnog završetka. Jasno je ministri(ca)ma da je njihov zadatak što duže održavati projekat u „administrativnom“ životu i ne miješati se u svoj posao, barem dok se, između ostalih, ne smanje problemi sa TE Stanari ili pronade neka nova solucija širenja projekta HE Ulog na prostor FBiH ili čak spajanja sa el. energetske planovima iz Federacije BiH. Međutim, firma EFT-HE Ulog, koja je od „države“ višestruko nagrađivana za svoje nestašluke i kršenje zakona, ipak ima jedan trenutno neriješiv problem, a to je - kapital. Nakon odbijanja EFT-a od strane Evropske banke za obnovu i razvoj u smislu da se ne kreditira projekat HE Ulog jer nije su skladu sa Evropskim standardima, uslijedio je kredit sa kineskom razvojnom bankom i ugovaranje gradnje po

sistemu „ključ u ruke“ sa kineskom firmom Sinohydro. Ova saradnja nije dugo potrajala jer se kineska banka (a time i kineska firma) povukla iz ugovorenog posla. Ovakve reference projekta i firme neće baš lako privući novog investitora. U međuvremenu, nama koji živimo na Neretvi nizvodno od Uloga, ostaje neprijatna pomisao na „privremeno“ napušteno gradilište koje se nalazi na izuzetno geološki nestabilnom tlu i koje prijeti tragedijom. Nažalost, ne samo ekološkom nego i sigurnosnom smislu. Tlo na području gradnje HE je odranije poznato kao izuzetno geološki nestabilno, te je uzročnik mnogih poplava velikih razmjera nizvodno od Uloga. Radi se o klizanju ogromne količine tla prema koritu koja stvara privremenu branu, a koja na koncu pod pritiskom vode popušta i stvara devastirajući plavni val nizvodno. Ovakve poplave su se dešavale Konjicu u više navrata (npr. najveća poplava Konjica koja se pamti dogodila se 1923. godine, a uzročnik je bilo klizište u Ulogu. Takvo nestabilno područje, koje je velikim građevinskim zahvatima na projektu HE Ulog drastično više destabilirano, ostavljeno je nesansirano od strane EFT_HE Ulog bez ikakvog osjećaja i(li) odgovornosti za eventualno izazivanje katastrofe nizvodno.

Izvor: zeleni-neretva